

ДОСЛІДЖЕННЯ МЕТОДИКИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВ

Пшеничний І.С.,

здобувач вищої освіти групи МЕН 4/1

Миколаївський національний аграрний університет

Постановка проблеми. Однією з ключових проблем ринкових відносин є покращення використання підприємствами основних засобів. Розв'язання даної проблеми сприятиме підвищенню технічної бази виробництва, з метою підвищення економічного та виробничого потенціалу, а також збільшення продуктивності праці та покращенню умов працівників підприємств.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Питання ефективного використання основних засобів є актуальним у сучасних ринкових умовах. Дослідженням даного питання займалися як вітчизняні, так і закордонні науковці, серед яких можна виділити: Бондар Н.М., Бондар Т.П., Зайцева О.Б., Ковальов А.І., Кругляк Б.С. та багато інших.

Мета та завдання дослідження. Дослідження спрямоване на те, щоб проаналізувати методичні та теоретичні аспекти ефективного використання основних фондів підприємств.

Виклад основного матеріалу. Під визначенням основних засобів характеризують активи, котрі використовуються під час виробництва товару та надання послуг у довгостроковій перспективі. Ці активи є основою для здійснення операцій виробництва та забезпечують діяльність компанії протягом певного періоду.

Основні фонди можуть містити види активів як споруди, устаткування, транспортні засоби, приладдя, техніка та інші активи, які підприємство використовує для виробництва та надання послуг. [1, с. 23]

Основні засоби складаються з двох типів фондів. Перший тип являє собою частину засобів яка бере безпосередню тривалу участь у ході

виробництва, у цей час зберігаючи фізичну форму, а вартість вхідного матеріалу переноситься на готовий виріб. Другий тип це пасивна частина засобів, яка не приймає участі в процесі виробництва та не впливає своєю вартістю на виготовлену продукцію. [2, с. 264-265]

Ефективне використання матеріальних ресурсів є важливою складовою діяльності, оскільки:

- зростає економічний потенціал підприємств та зростає рівень виробництва;
- зростає продуктивність праці, покращується рівень якості товарів та послуг;
- розширюється асортимент товарів, які мають більший попит серед клієнтів компанії. [3, с. 151-152]

У системі ринкових відносин, ключовими показниками ефективного використання ресурсів підприємства є: фондодіддача, фондомісткість, рентабельність основних фондів.

Фондодіддача є основним узагальнюючим показником використання основних засобів. Це відношення обсягу товару за досліджуваній період до основних виробничих фондів. Оберненим показником до фондодіддачі є фондомісткість.

Фондомісткість визначає чи є ефективним використання ресурсів на виробництві та відображає кількість коштів, які необхідно вкласти в підприємство, щоб забезпечити достатній рівень виробництва товарів та послуг. Його розраховують як відношення основних засобів до обсягу продукції.

Фондодіддача та фондомісткість обчислюються шляхом визначення обсягу виробництва, вираженого у вартісному, натуральному та умовному виразі.

Рентабельність основних засобів є фінансовим показником, який відображає, який прибуток отримує підприємство від використання своїх основних засобів. Чим вище цей показник, тим краще використовуються активи і тим більше прибутку отримує підприємство від своєї діяльності. [4, с. 53]

Існують різні методи, за допомогою яких можна підвищити ефективність використання капіталу на підприємстві, зокрема:

1. шляхом технічного вдосконалення засобів виробництва, це передбачає:
 - автоматизацію компонентів праці;
 - заміни та модернізації устаткування.
2. збільшенням терміну використання обладнання за рахунок:
 - зняття з експлуатації незадіяного обладнання;
 - зменшення строків ремонту техніки.
3. За допомогою поліпшення організації та управління виробництва, а саме:
 - стимулювання працівників;
 - покращення інфраструктури компанії. [5]

Висновки: Опрацьовано сучасну методологію оцінювання ефективності використання основних засобів. Для оцінювання використання ресурсів підприємства, рекомендується використовувати два основні показники - фондодіддачу та фондомісткість.

Список використаних джерел

1. Поповиченко І. В., Спірідінова К. О., Загустіна А. Є. Основні напрями підвищення ефективності використання основних фондів в сучасних умовах господарювання. Економічний простір. 2019. № 145. С. 149–159.
2. Стельмах Х., Кузьмін О. Класифікація основних засобів підприємств. Науковий вісник НЛТУ України : Зб. науково-техн. пр. 2010. С. 263–268.
3. Геращенко І., Стрижко О. Управління ефективністю використання основних засобів. Економіка і регіон. 2015. № 4 (53). С. 23–28.
4. Орошан Т. А., Кухта К. О. Дослідження ефективності використання основних фондів. Агросвіт. 2019. № 4. С. 51–55.
5. Волоська Н. Р. Аналіз стану та шляхи покращення використання основних засобів підприємства : дис. – ВНТУ, 2016.

Науковий керівник – Олійник Т.Г., кандидат економічних наук, доцент кафедри економіки підприємств